

Lars Cedergren

1795 – 1863

Född på Gotland. Lantegendom i Garde på Gotland.

Verksam som lantmätare på Gotland och över 20 år i Jämtland. Också verksam i Malmö. Korresponderande ledamot av Vitterhetsakademien.

På eget initiativ och på lediga stunder vid sidan av tjänsten som lantmätare dokumenterade Cedergren mellan 1816 och 1830 de medeltida ruinerna i Visby och i några andra socknar på Gotland. Visby domkyrka (Sankta Maria kyrka) och Lärbro kyrka ingår också i materialet. 64 akvarellerade teckningar och laverade ritningar överlämnades till Vitterhetsakademien mellan 1829 och 1831. Idag ingår de i handteckningssamlingen i Riksantikvarieämbetets arkiv.

I ett brev till riksantikvarien Johan Gustaf Liljegren från den 29 mars 1829 skriver Cedergren:

”Min Födelsebygd Gottland äger ifrån forntiden många märkvärdiga minnesmärken – de åldriga Tempel-ruinerna vittna om en kraft dito driftighet i Byggnadssättet som åskådaren ej utan vördnad och beundran kan betrakta, och de hafva hos mig allt sedan barndomen väckt höga och alfvarsamma hågkomster af länge sedan flydda Tidevarf – endast såsom ett minne af min Hembygd aftecknade jag dessa forntidens konstverk redan År 1816...”

Nio av de 64 bilderna är daterade 1816. På sex av dessa står att bilden utförts med assistens av Kollberg. Dessa bilder har ett betydligt stramare uttryck än de andra. Jämför till exempel två bilder av S:t Clemens ruin, htgo0622 som gjorts 1816 tillsammans med Kollberg, och htgo0625.

I senare brev från Cedergren till Riksantikvarien Bror Emil Hildebrand framgår att Cedergren fortsätter sitt engagemang för fornlämningarna och deras bevarande, men han skriver också om hinder som uppstår i arbetet och om hälsan som förstörts efter ”nära 22 års fatiguer i Jemtlandsfjellen...”

Cedergren tilldelades Vitterhetsakademiens silvermedalj 1829 och 1856.

Annat material i arkivet av Lars Cedergren är en beskrivning över fornminnen och kyrkor i Ardre, Alskog, Garde och Lau socknar samt Torsburgen på Gotland med akvarellerade teckningar, ritningar och en karta (1855), samt en beskrivning över Trondhiems domkyrka med teckningar, ritningar och en karta över Trondheim (1834).